

Trestní právo hmotné – zvláštní část

Daniel Bartoň

Univerzita Karlova v Praze
Evangelická teologická fakulta

Základy práva, 21. května 2014

Zvláštní část trestního zákoníku

Zvláštní část
trestního zákoníku

Trestné činy proti rodině a dětem

Opuštění dítěte nebo svěřené osoby

Zanedbání povinné výživy

Týrání

Ohrožování výchovy dítěte

Podání alkoholu dítěti

Trestné činy proti
rodině a dětem

Opuštění dítěte nebo
svěřené osoby

Zanedbání povinné výživy

Týrání

Ohrožování výchovy dítěte

Podání alkoholu dítěti

Závěr

Systematika zvláštní části I

- ▶ Trestné činy proti životu a zdraví
- ▶ Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství
- ▶ Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti
- ▶ Trestné činy proti rodině a dětem
- ▶ Trestné činy proti majetku
- ▶ Trestné činy hospodářské
- ▶ Trestné činy obecně nebezpečné
- ▶ Trestné činy proti životnímu prostředí

Systematika zvláštní části II

- ▶ Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci
- ▶ Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných
- ▶ Trestné činy proti branné povinnosti
- ▶ Trestné činy vojenské
- ▶ Trestné činy proti lidskosti, proti míru a vélečné trestné činy

Opuštění dítěte nebo svěřené osoby (§ 195)

- (1) Kdo opustí dítě nebo jinou osobu, o kterou má povinnost pečovat a která si sama nemůže opatřit pomoc, a vystaví ji tím nebezpečí smrti nebo ublížení na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.
- (2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1
  - a) na dítěti mladším tří let,
  - b) opětovně, nebo
  - c) na nejméně dvou osobách.
- (3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.
- (4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

Zanedbání povinné výživy (§ 196)

- (1) Kdo neplní, byť i z nedbalosti, svou zákonnou povinnost vyživovat nebo zaopatřovat jiného po dobu delší než čtyři měsíce, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.
- (2) Kdo se úmyslně vyhýbá plnění své zákonné povinnosti vyživovat nebo zaopatřovat jiného po dobu delší než čtyři měsíce, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.
- (3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.
- (4) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, vydá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 oprávněnou osobu nebezpečí nouze.

Zvláštní ustanovení o trestání a účinné lítosti

- ▶ Pachateli trestného činu zanedbání povinné výživy (§ 196) může soud uložit jako přiměřené omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 i přiměřené omezení, aby se zdržel řízení motorových vozidel. Toto přiměřené omezení soud uloží zejména tehdy, je-li důvodná obava, že povinnost uhradit dlužné výživné bude mařena nebo ztěžována.
- ▶ Trestní odpovědnost za trestný čin zanedbání povinné výživy (§ 196) zaniká, jestliže trestný čin neměl trvale nepříznivých následků a pachatel svou povinnost dodatečně splnil dříve, než soud prvního stupně počal vyhlašovat rozsudek.

Týrání svěřené osoby (§ 198)

- (1) Kdo týrá osobu, která je v jeho péči nebo výchově, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.
- (2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,
  - a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvláště surovým nebo trýznivým způsobem,
  - b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,
  - c) spáchá-li takový čin nejméně na dvou osobách, nebo
  - d) páchá-li takový čin po delší dobu.
- (3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1
  - a) těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob, nebo
  - b) smrt.

Týrání osoby žijící ve společném obydlí

(§ 199)

- (1) Kdo týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společném obydlí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta.
- (2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,
  - a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvláště surovým nebo trýznivým způsobem,
  - b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,
  - c) spáchá-li takový čin nejméně na dvou osobách, nebo
  - d) páchá-li takový čin po delší dobu.
- (3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1
  - a) těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob, nebo
  - b) smrt.

Ohrožování výchovy dítěte (§ 201)

- (1) Kdo, byť i z nedbalosti, ohrozí rozumový, citový nebo mravní vývoj dítěte tím, že
- a) svádí ho k zahálčivému nebo nemravnému životu,
  - b) umožní mu vést zahálčivý nebo nemravný život,
  - c) umožní mu opatřovat pro sebe nebo pro jiného prostředky trestnou činností nebo jiným zavrženíhodným způsobem, nebo
  - d) závažným způsobem poruší svou povinnost o ně pečovat nebo jinou svou důležitou povinnost vyplývající z rodičovské zodpovědnosti
- bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.
- (2) Kdo umožní, byť i z nedbalosti, dítěti hru na výherním hracím přístroji, který je vybaven technickým zařízením, které ovlivňuje výsledek hry a které poskytuje možnost peněžitě výhry, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

Ohrožování výchovy dítěte (§ 201)

- (3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ze zavrženíhodné pohnutky,
  - b) pokračuje-li v páchání takového činu po delší dobu,
  - c) spáchá-li takový čin opětovně, nebo
  - d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

Podání alkoholu dítěti (§ 204)

Kdo ve větší míře nebo opakovaně prodá, podá nebo poskytne dítěti alkohol, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

Trestní právo
hmotné – zvláštní
část

Daniel Bartoň

Zvláštní část
trestního zákoníku

Trestné činy proti
rodině a dětem

Opuštění dítěte nebo
svěřené osoby

Zanedbání povinné výživy

Týrání

Ohrožování výchovy dítěte

Podání alkoholu dítěti

Závěr

Závěr

- ▶ Dotazy
- ▶ Příště: Trestní právo procesní

Trestní právo
hmotné – zvláštní
část

Daniel Bartoň

Zvláštní část
trestního zákoníku

Trestné činy proti
rodině a dětem

Opuštění dítěte nebo
svěřené osoby

Zanedbání povinné výživy

Týrání

Ohrožování výchovy dítěte

Podání alkoholu dítěti

Závěr